

LASSE LEHTONEN

**JAPANILAINEN
MUSIIKKI**

日本音楽

Taiko-rumpujen kuminasta J-poppiin

Gaudeamus

Copyright © 2019 Tekijä ja Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Jukka Aalto / Armadillo Graphics

KL 78.48163
UDK 78

ISBN 978-952-345-010-3

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2019

SISÄLLYS

JOHDANTO: AINA MUUTTUVA JAPANI, ALATI MUOVAUTUVA JAPANILAINEN MUSIIKKI	9
HUOMAUTUKSIA	12

OSA 1

1	MITÄ ON ”PERINTEINEN JAPANILAINEN MUSIIKKI”?	17
	ERITYISPIIRTEITÄ JAPANILAISEN MUSIIKIN HISTORIASSA	21
	PERINTEISEN MUSIIKIN PIIRTEITÄ JA KÄYTÄNTÖJÄ	26
2	KLASSINEN JAPANI (538–1185)	37
	GAGAKU, KEISARIN HOVIN MUSIIKKI	39
	BUDDHALAINEN SHÖMYÖ	57
	MITÄ KAIKKEA EMME TIEDÄ KLASSISEN AIKAKAUDEN MUSIIKISTA	66
3	KESKIAIKA JA SAMURAIHALLITSIJOIDEN JAPANI (1192–1600)	68
	HEIKE MONOGATARI – TARINA TAIRA-KLAANISTA	69
	MUROMACHI-KAUDEN ALKU JA ASKEETTISTEN TAITEIDEN YLISTYS	75
	PELKISTETTY NŌ-TEATTERI	77
	SOTIVAN MAAN AIKAKAUSI JA MUSIIKKI	86
4	EDO-KAUSI (1603–1868)	89
	YHTEISKUNNAN KONTROLLIN JA VIHDEKULTTUURIN KUKOISTUS	89
	TŌDŌ-KILLAN SOKEAT MUUSIKOT	98
	BUDDHALAISEN SHAKUHACHI-HUILUN USKOMATON TARINA	100
	KOTO: KEISARIN HOVISTA KANSAN KESKELLE	111
	POPULAARITEATTERIN MUSIIKILLINEN MAAILMA: SENTIMENTAALINEN BUNRAKU JA RÄISKYVÄ KABUKI	118
	EDO-KAUDEN HITTIMUSIIKKI HAYARIUTA JA GEISHA	132
	ELOISA KANSANMUSIIKKI	139
	PERINTEISEN JAPANIN JA SHŌGUNIN VIIMEISET VUODET	145

OSA 2

5	MEIJI-UUDISTUS: JAPANI KAHDEN KULTTUURIN VÄLIMAASTOSSA	151
	UNELMA IDÄN JA LÄNNEN MUSIIKISTA YHDESSÄ	153
	PERINTEISEN MUSIIKIN AHDINKO JA INNOVAATIOT	157
	POLIITTINEN ENKA JA MODERNISAATION VOITTO	160
6	LÄNSIMAISEN KULTTUURIN JUURTUMINEN JA JAPANILAINEN LAULUMUSIIKKI	162
	JAPANIN SYDÄMEN LAULUT	165
	KŌSAKU YAMADA JAPANIN MUSIIKILLISENA LÄHETILÄÄNÄ	169
	POPULAARIMUSIIKIN SYNTY	177
7	PERINTEEN JA MODERNIN RISTIRIITA	183
	PERINTEINEN MUSIIKKI LÖYDETÄÄN JÄLLEEN	184
	MODERNI POPULAARIMUSIIKKI URBAANISSA KULTTUURISSA	191
	PERINNE JA MODERNI TAIDEMUSIIKKITEOKSISSA	204
8	SOTA, NATIONALISMI JA PROPAGANDA	210
	POPULAARIMUSIIKIN NATIONALISMI JA SENSUURI	214
	TAIDEMUSIIKIN NATIONALISTISET RISTIRIIDAT	217
	JAPANILAISEN MUSIIKIN POLIITTISUUS JA EPÄPOLIITTISUUS	219
9	YHDYSVALLAT KULTTUURIN VEDENJAKAJANA	222
	TUNTEIDEN JA KEHOLLISUUDEN VAPAUTUMINEN POPULAARIMUSIIKISSA	224
	EDELLISEN JA UUDEN SÄVELTÄJÄSUKUPOLVEN KRIISI	228
10	KUINKA MUSIIKIN ”JAPANILAISUUS” KEKSITTIIN?	232
	ENKA-POPULAARILAULUN SYNTY	233
	PERINTEISET KEINOT UUTENA ILMAISUNA TAIDEMUSIIKISSA	242
	UUDISTUVA PERINTEINEN MUSIIKKI	248
	MUSIIKIN JAPANILAISUUDEN SYITÄ JA SEURAUKSIA	254
11	KAKSI MUSIIKIN JÄTTILÄISTÄ, KAKSI JAPANIN SYMBOLIA	258
	MISORA HIBARIN LEGENDA	259
	TŌRU TAKEMITSU – JAPANILAINEN SÄVELTÄJÄ LÄNSIMAISEN MUSIIKIN KAANONISSA	265
12	KUN TALOUSKASVU KUKISTI KAPINAN	274
	MEDIAN, TUOTANNON JA TELEVISION MURROS	275
	BEATLES, FOLK, ROCK JA TOTEUTUMATTA JÄÄNYT VALLANKUMOUS	285
	AVANTGARDE-TAIDEMUSIIKIN KYPYSYMINEN	293
	MIKSI TAITEEN JA VIIHTEEN RAJA ON JAPANISSA HÄILYVÄ?	296

13	POPULAARIMUSIIKIN TIE YKSILÖLLISYYDEN AIKAAN	303
	MITÄ LAULAJA-LAULUNTEKIJÄNAISET MUUTTIVAT?	304
	IHANAT IDOLIT JA KULUTUKSEN KAUNEUS	315
	KUN JAPANILAINEN MUSIIKKITEKNOLOGIA JA TEKNOPOP VALLOITTIVAT MAAILMAN	324
	KUN MUSIIKKI JA YHTEISKUNTA HAJAANTUIVAT	328

OSA 3

14	KANSAINVÄLISEN JAPANIN POPULAARIMUSIIKKI	333
	KUN J-POP MULLISTI KAIKEN	335
	POPTUOTANNON KAUPALLINEN MEDIAJOHTOISUUS JA IDOLIEIN UUSI KULTAKAUSI	351
	KARAOKE JAPANIN ARKIKULTTUURISSA	369
15	ELOKUVA- JA PELIMUSIIKKISÄVELTÄJÄT	374
	KŌICHI SUGIYAMA JA PELIMUSIIKKIKULTTUURIN SYNTY	375
	NOBUO UEMATSU – PELISÄVELTÄJÄ KANSAINVÄLISENÄ TÄHTENÄ	383
	RYŪICHI SAKAMOTO JA ENSIMMÄINEN JAPANILAINEN OSCAR	391
	JOE HISAISHIN MAAILMANVALLOITUS	398
	JAPANIN PELI- JA ELOKUVASÄVELTÄJIEN MERKITYS KANSAINVÄLISELLE MUSIIKILLE	403
16	UUTTA JAPANILAISUUTTA MÄÄRITTELEMÄSSÄ	405
	PERINTEISEN MUSIIKIN ASEMA NYKYPÄIVÄNÄ	405
	MUUTTUVAN JAPANIN MUUTTAVA TAIDEMUSIIKKI	413
17	TEKIJÖIDEN VUORO: HAASTATTELUJA	422
	NYKYSÄVELTÄJÄ TOSHI ICHIYANAGI: MIELENI RAUHOITTUU SUOMESSA	423
	SHAKUHACHI-MESTARI TADASHI TAJIMA: Uudet asiat paljastavat vanhojen arvon	431
	VIHDELAULUSOVITTAJA MITSUO HAGITA: IHMISET OVAT LOISTAVIA	437
	ELOKUVA- JA ANIMESÄVELTÄJÄ TAMIYA TERASHIMA: MONIPUOLISUUS JUONTUU HÄIKÄILEMÄTTÖMYYDESTÄ	447
	LAULAJA-LAULUNTEKIJÄ TAKAKO OKAMURA: HALUAN ANTAA ARVOA YLEISÖN KANSSA JAETUILE HETKILLE	455
	PELISÄVELTÄJÄT YASUNORI NISHIKI JA RINA YŪGI: JAPANILAISTEN TULISI TIEDOSTAA MUSIIKKINSA ARVO	465
	LOPPUSANAT: JAPANILAISEN MUSIIKIN MENNEISYYS, NYKYPÄIVÄ JA TULEVAISUUS	473

LISÄLUKEMISTOT	477
VIITTEET	489
KUVIEN LÄHTEET	494
VALIKOITU LÄHDEKIRJALLISUUS	498
HAKEMISTO	509
KIITOKSET	518